

Μακεδονικά

Τόμ. 1

David M. Robinson, *Inscriptions from Macedonia, 1938*. Transactions of the American Philological Association τόμ. LXIX (1938) σελ. 43-76, πίν. I-XXVII.

X. M.

doi: [10.12681/makedonika.9267](https://doi.org/10.12681/makedonika.9267)

Copyright © 2016, X. M.

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

M. X. (2017). David M. Robinson, *Inscriptions from Macedonia, 1938*. Transactions of the American Philological Association τόμ. LXIX (1938) σελ. 43-76, πίν. I-XXVII. *Μακεδονικά*, 1, 569–570.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.9267>

μόνος είτε έν συνεργασία μετ' άλλων μελών τής άγγλικής άρχαιολογικής σχολής. Τό δεύτερον αναφέρεται εις τήν μελέτην τών εύρημάτων, τά όποία κατατάσσονται άφ' ένός μέν κατά είδη και τόπους, άφ' έτέρου δέ κατά χρονικά περιόδους (άρχαιότεραν και νεωτέραν νεολιθικήν, τās τρεις περιόδους τής έποχής του χαλκού και τήν πρώϊμον έποχήν του σιδήρου). Σχέσεις και συγκρίσεις τών προϊστορικών τούτων περιόδων πρός τās όμοϊας άλλων πολιτισμών και τά έντεϋθεν έξαγόμενα χρονολογικά και έθνολογικά συμπεράσματα αναπτύσσονται εις δεύτερον κεφάλαιον του μέρους τούτου. Τό τρίτον μέρος του βιβλίου άποτελεί κατάλογον πολύτιμον και χρησιμώτατον — Ιδίως εις τόν έρευνητήν — εις τόν όποιον περιλαμβάνονται τά κυριώτερα έκ τών άνευρεθέντων έν Μακεδονία προϊστορικών άγγείων και μικροτεχνημάτων. Ίδιαίτερον χαρακτηριστικόν του καταλόγου τούτου είναι ότι έκαστον άντικείμενον συνοδεύει και ή οικεία εϊκών.

Παρά τās έπί μέρους τυχόν άντιρρήσεις (βλ. άνωτέρω σ. 247 κέ, πρβλ. και *Classical Weekly* 33 σ. 107 κέ.) δύναται τις νά ειπή, ότι τό νέον τούτο έργον του κ. Η. άποτελεί άπαραίτητον βοήθημα διά τόν μελετητήν και έρευνητήν τής προϊστορικής Μακεδονίας.

X. M.

G. E. Mylonas, *The olynthian house of the classical period*. *Classical Journal* XXXV (1940) σελ. 389-402.

Ό συνεργάτης μας κ. Γ. Μυλωνάς, τακτικός καθηγητής εις τό *Washington University* του *Saint Louis*, εις τήν μικράν του αύτην μελέτην παρέχει μίαν σαφή άνασκόπησην τών διαφόρων προβλημάτων τών σχετιζομένων με τό έλληνικόν σπιτι τών κλασικών χρόνων και άναθεωρεϊ μερικά σημεϊα που άφοροϋν τό όλυνθιακόν σπιτι, τόν παλαιότερον δηλ. σωζόμενον τύπον του αρχαίου έλληνικού σπιτιού. Άναγνωρίζων τās δυσχερείας τής προσαρμογής τής παραδεδομένης όρολογίας τών μερών του σπιτιού πρός τό πρᾶγμα, δυσχερείας προερχομένης είτε έξ άνεπαρκείας τής παραδόσεως είτε έκ παρερμηνείας, άσχολεϊται κυρίως με τήν γυναικωνίτιν και προσάγων νέα χωρία συγγραφέων άποφαίνεται ότι δέν πρέπει νά ύποστηρίζεται ότι ητο διώροφον τό όλυνθιακόν σπιτι, δια νά τοποθετηθῆ αύτη εις τόν 2ον όροφον, θεωρεϊ δέ ως γυναικωνίτιν ώρισμένον συγκρότημα του Ισογείου περι τήν παστάδα, σαφώς όριζόμενον από του άνδρώνος. Ό κ. Μ. παραθέτει εις τήν έργασίαν του αύτην και κατόψεις δύο χαρακτηριστικών σπιτιών τής Όλύνθου, άσχολούμενος δέ και με άλλα σχετικά λεπτομερειακά ζητήματα παρέχει σημαντικήν συμβολήν εις τό καθ' όλου κεφάλαιον τής οικιακής άρχιτεκτονικής τής κλασικής περιόδου.

Γ. Μ.

David M. Robinson, *Inscriptions from Macedonia, 1938*. *Transactions of the American Philological Association* τόμ. LXIX (1938) σελ. 43-76, πίν. I-XXVII.

Ό καθηγητής του Πανεπιστημίου *Johns Hopkins* τής *Baltimore* κ. D. M. Robinson εκδίδει ένταϋθα 35 έπιγραφάς έκ τής Μακεδονίας. Έκ τούτων

αί 10 προέρχονται ἐκ τῆς Ὀλύμπου — αἱ πλείσται ἀπεκαλύφθησαν κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ 1938, τὰς ὁποίας ὁ συγγραφεὺς διηθύβη μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. Γ. Μυλωνᾶ — αἱ δὲ λοιπαὶ ἐξ Ἁγίου Μάμα, Ποτιδαίας, Βάλτας, Καλάνδρας, Πολυγύρου, Πλανῶν, Βραστῶν, Γαλάτιστας, Βασιλικῶν καὶ Ἀμφιπόλεως. Ἡ πλέον ἐνδιαφέρουσα ἐκ τούτων εἶναι μία συμμαχία τοῦ βασιλέως τῶν Ἰλλυριῶν Γράβου μετὰ τῶν Χαλκιδέων, ἀναγομένη εἰς τὸ 357 π. Χ., τῆς ὁποίας τὸ κείμενον, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἐκδότου, ἀξίζει καὶ παρατεθῆ ἔνταῦθα:

[Θε]ός. Τύχη ἀγαθή. [Συμμαχ]ίη Χαλκιδεῦσι [καὶ τῶ Ἰλλυριῶν βασι]λεῖ καὶ αἰῖ συνθηκαί. Ἐάν] τις ἦ ἐπὶ Γράβον ἢ ἐπὶ [τὴν χώραν τοῦ Γράβου καὶ Ἰλλυριῶν] βοηθεῖν Χα(λ)κιδέας παντὶ σθέ[γει] κατὰ τὸ δυνατὸν. Ἐάν δέ τις] ἦ ἐπὶ Χαλκιδέας ἢ ἐπὶ τὴν χ[ώ]ραν τῶν Χαλκιδέων αὐτίκα] βοηθεῖν Γράβον Χαλκιδεῦσι [παντὶ σθέ]νει κατὰ τὸ δυνατὸν. Ὅρκους δὲ ἴμοσαι ἀλλή[λοις]. Ἀγαθὰ μὲν εὐορκέουσι, κακὰ δὲ ἐπιορκέουσιν.

Ἄλλαι ἑπτὰ ἐπιγραφαὶ ἐξ Ὀλύμπου, ἀναγόμεναι εἰς τὸν 4ον αἰ. μ. Χ., περιέχουν πωλητήρια οἰκιῶν, αἱ δὲ λοιπαὶ εἶναι ἐπιτύμβιοι, ἀναθηματικαὶ κλπ. διαφόρων ἐποχῶν, ἦτοι ἀπὸ τοῦ 5ου αἰ. μέχρι τῶν βωμαϊκῶν χρόνων.

Τὰς ἐπιγραφὰς συνοδεύουν λεπτομερῆ ὑπομνήματα τοῦ ἐκδότου.

X. M.

Ἄνδρέου Ξυγγοπούλου, Βυζαντινὸν κιβωτίδιον μετὰ παραστάσεων ἐκ τοῦ βίου τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος ἔτ. 1936, σελ. 101-136, μεθ' 11 εἰκόνων καὶ δύο παρενθέτων πινακῶν.

Ὁ κ. Ξυγγόπουλος ἐξετάζει ἐνταῦθα λεπτομερῶς καὶ ἀπὸ πάσης ὀπφειως πολῦτιμον μετάλλινον κιβωτίδιον ἐν σχήματι σαρκοφάγου μετὰ διαφόρων παραστάσεων ἐκ τοῦ μαρτυρίου καὶ τῶν θαυμάτων τοῦ Ἁγ. Δημητρίου, ἐναποκείμενον εἰς τὴν Μονὴν Βατοπεδίου τοῦ Ἁγ. Ὁρους. Τὸ μετάλλινον τοῦτο κιβωτίδιον εἶναι εἰς τὸ εἶδος του ἐκ τῶν ἐλαχίστων μέχρι σήμερον σωζομένων βυζαντινῆς ἐποχῆς, σχετιζόμενον στενῶς πρὸς τὸν ἐν Θεσσαλονίκῃ ναὸν τοῦ Ἁγ. Δημητρίου καὶ τὴν διακόσμησιν αὐτοῦ καὶ ἀποδεικνύον τὴν ἀνθησιν τῆς μικροτεχνίας εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, τῆς ὁποίας ἐγνωρίζομεν μέχρι τοῦδε μόνον τὴν ἐξαιρετικὴν ἀκμὴν εἰς τὴν μεγάλην τέχνην, τὴν ἀρχιτεκτονικὴν δηλαδὴ, τὴν γλυπτικὴν, τὰ ψηφιδωτὰ καὶ τὰς τοιχογραφίας. Τὸ ὄλον κιβωτίδιον εἶναι μικρογραφία τῆς ἐν τῷ κιβωρίῳ σαρκοφάγου, ἥτις ἐπιστεῦετο ὅτι περικλείει τὸ σῶμα τοῦ Ἁγίου. Ἡ εἰκονογραφικὴ ἀνάλυσις ὑπὸ τοῦ κ. Ξυγγοπούλου τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀναγλύφων παραστάσεων ἀπέδειξεν ὅτι αὐταὶ εἶναι τὰ παλαιότερα ἴσως μέχρις ἡμῶν διασωθέντα ἀντίγραφα μεγάλων, διὰ παντός ἀπωλεσθέντων ψηφιδωτῶν ἢ τοιχογραφιῶν, συνθέσεων, αἱ ὁποῖαι ἐκόσμου τὸν ἐν Θεσσαλονίκῃ περίφημον ναὸν τοῦ Ἁγ. Δημητρίου καὶ ἦσαν παλαιότεραι καὶ διάφοροι τῶν ἐν τῷ ναῷ τούτῳ, πρὸ τῆς πυρκαϊᾶς, ὑπαρχουσῶν τοιχογραφιῶν ἢ ψηφιδωτῶν. Ἀπασαὶ αἱ παραστάσεις συνοδεύονται ὑπὸ ἐμμέτρων ἐπιγραφῶν, ἀντιγραφέντων ὁμοῦ μετὰ τῶν ἐν τῷ ναῷ πιθανώτατα